

Á BREDDAN KOMA NÚ POLITISKAR NÝSKIPANIR

SKINKLANDI POLITISKA GONGULAGIÐ ER AVLEIÐINGIN AV EINI KREPPU, SUM ØLL TANN POLITISKA SKIPANIN ER Í. HON FINNUR IKKI ÚTAV, HVØR POLITISKA VERKÆTLANIN FYRI FØROYAR ER. LOYSNIN SIGST VERA REFORMAR, MEN HESIR REFORMAR LJÓÐA MEIRA SUM ÓÍTØKILIG YNSKIR ENN ÍTØKILIGAR ÆTLANIR. TØRVUR ER Á EINI POLITISKARI SAMANSETING, SUM SETIR GREIÐ MÁL FYRI FØROYAR OG FRAMTÍÐINA, OG SANNLÍKT ER, AT LANDSSTÝRIÐ, IÐ VERÐUR SKIPað EFTIR VALIÐ, VERÐUR EITT NÝSKIPANARLANDSSTÝRI

GREINING

Uni Arge
ua@sosialurin.fo

Tann søguligi samgongumeirilutin við Sambandsflokkinum, Javnaðarflokkinum og Fólkaflokkinum, ið sá dagsins ljós í 2004, gav upp ond mikudagin. Fólkaflokkurin vildi ikki taka undir við figgjarkørmunum fyri komandi árin og tók seg úr samstarvinum. Verða teir niggju mánaðirnir hjá CHE-samgonguni millum januar og september í 2008 drignir frá, helt ABC-samgongan saman í eitt og eitt hált valskeið. Hon gjørdist sostatt líka drúgv sum yvirtøkulandsstýrið frá 1975 til 1980 og fullveldislandsstýrið frá 1998 til 2003. Kanska prógvaði hon á tann hátt, at stevið hjá eini samgongu mangan er í lagi fyrsta valskeiðið, men í ólagi næsta valskeiðið.

Samgonguslitið hesaferð hevur leingi verið væntandi. Stevið í samgonguni hevur verið út av lagi vánaligt, og hevði samgongan ikki havt ein løgmann, sum allatíðina royndi at kyrra stríðandi partar og finna semjur, hevði samgongan verið fokin fyri einum ári síðan, tá Fólkaflokkurin heldur ikki vildi

taka undir við figgjarkørmunum. Hann slapp tá at halda fram sum tann sterki flokkurin í samgonguni, ið bæði setti seg ímóti semjum millum Sambandsflokkin og Javnaðarflokkin og legði figgjarpolitikkin mestsum av nýggjum í figgjamevndini, har Anfinn Kallsberg og hinir nevndarlimirnir hugnaðu sær við at gera, sum teir vildu.

Nýggir menn á pallinum

Líkt var til, at søgan skuldi endurtaka seg í vár, men tað gjørdi hon ikki. Høvuðsorsøkin til tess var, at tveir týðandi leikarar á politiska pallinum takkaðu fyri seg, og at valdsjavnvágin millum Javnaðarflokkin og Fólkaflokkin broyttist. Í januar mynstraði Jørgen Niclasen av skútuni í Uttanríkisráðnum og vildi í staðin sleppa at vera figgjarnevndarformaður. Samstundis fór Anfinn Kallsberg til hús eftir 30 ár í politikki. Stutt eftir fór Jóannes Eidesgaard úr Fíggjarmálaráðnum og formanssessinum í Javnaðarflokkinum, og Aksel Johannesen tók við báðum sessunum. Burtur vóru bráðliga Anfinn og Jóannes, ið altíð kundu finna útav av semjast um maktina.

Fortreytirnar hjá Fólkaflokkinum fyri at gera, sum flokkinum lysti, vóru tí

als ikki tær somu í ár sum í fjør. Jóannes Eidesgaard hevur í mong ár lagt størri dent á pragmatiska telsing enn at standa fast við prinsipp og hugsjónir, helst fyri at varðveita maktina. Hann toldi tí Fólkaflokkin, tá flokkurin í fjør segði seg vera ímóti figgjarkørmunum. So lagaligur er Aksel Johannesen eftir øllum at døma ikki. Hann legði til brots við at sláa fast, at Javnaðarflokkurin er ein samríkisflokkur. Hann sló fast, at 60.000 tons av makrelinum skulu seljast á uppboði, og hann kravdi at fáa at vita, um Fólkaflokkurin var við í samgonguni ella ikki.

Fólkaflokkurin gav undir samráðingunum um figgjarkarmarnar í Fíggjarmálaðnum hinum samgonguflokkunum fatan av, at full semja var um karmarnar. Tað hava Javnaðarflokkurin og Sambandsflokkurin ið hvussu er sagt. Helst ímyndaði Jørgen Niclasen sær, at hann skuldi gera tað sama, sum Anfinn Kallsberg plagdi, nevniliga leggja figgjarlógina eftir egnum høvdi í figgjarnevndini, tá karmarnir komu í tingið. Tað slapp hann bara ikki fyri nýggja formanninum í Javnaðarflokkinum. Um Fólkaflokkurin var ímóti kørmunum, mátti hann siga, um hann var við ella ikki, og tá tingviðgerðin nærkaðist,

varð hann noyddur at taka endaliga støðu – og fór.

Hvør er vinnari og tapari í tí, sum hent er í samgonguni, veldst um eyguni, ið siggja, men neyvan fær Jørgen Niclasen rós í øllum Fólkaflokkinum fyri sítt politiska handalag seinastu mánaðirnar. Fyrst avsegði hann sítt egna uttanríkisráð og steig í risastóru skógvarnar hjá Anfinni Kallsberg í figgjarnevndini fyri at gerast sterki maðurin har. Tá figgjarkarmarnir vóru á veg í tingið, setti hann seg ímóti teimum, og meðan fyrrverandi fólkaflaksmaðurin, Poul Michelsen, skrivaði stevnuskrá fyri sín nýggja flokk, Framsókn, hálaði Jørgen Niclasen stíkið úr samgognuni og setti seg heilt uttan fyri ávirkan. Tað hevði Anfinn Kallsberg neyvan gjørt.

Blokerandi minnilutar

Á tíðindafundinum mikumorgunin í Tinganesi og í formansumfarinum í sjónvarpinum mikukvøldið segði Kaj Leo Johannesen, løgmaður, at skulu Føroyar flytast framá, mugu fremjast bygnaðarbroytingar, ið kunnu gera samfelagið bíligari at reka. Men, segði hann eisini, minnilutar forða áhaldandi fyri, at týðandi reformar á eitt nú fiskivinnuøkinum, kommunuøkinum og

